

PRZEDMOWA

Udzielanie przez jednostki Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego pomocy poszkodowanym ma wieloletnią tradycję. Prawo określa ten obszar działań jako ratownictwo medyczne, które początkowo nazywano pierwszą pomocą medyczną, a dzisiaj jest to kwalifikowana pierwsza pomoc. Na początku była to jedna ze specjalizacji ratowniczych, jednak w związku z tym, że w każdym obszarze działań ratowniczych udzielanie pomocy poszkodowanym jest działaniem kluczowym, wiedza i odpowiedni zakres umiejętności muszą dotyczyć zarówno każdego strażaka Państwowej Straży Pożarnej, jak i większości druhów należących do Ochotniczych Straży Pożarnych, biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

W 1999 r. w jednostkach ochrony przeciwpożarowej wprowadzono jednolity system w zakresie szkolenia, wyposażenia i procedur opisujących zasady udzielania pomocy poszkodowanym. Opracowano program kursu pierwszej pomocy medycznej, wprowadzono systematyczne szkolenia i cykliczne egzaminowanie, pozwalające na utrzymanie właściwego poziomu wiedzy i umiejętności. Działania te są stale prowadzone na terenie naszego kraju, a liczba ratowników posiadających uprawnienia z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy przekracza 100 tysięcy osób.

Obecnie każda jednostka wyposażona jest w zestawy R1, które przez lata modyfikowano, jednak ich podstawowy skład nie uległ istotnej zmianie. W skład zestawu wchodzi: czerwona torba, nosze typu deska i zestaw szyn Kramera. Zestawy te uzupełniono przede wszystkim o defibrylatory zautomatyzowane AED, nadgłośniowe przyrządy do udroźniania dróg oddechowych oraz sprzęt potrzebny do udzielania pomocy dzieciom.

Należy podkreślić, że 20 lat temu nie było w Polsce procedur dotyczących ratownictwa medycznego, nie obowiązywały nawet wytyczne odnoszące się do resuscytacji, nie było też ratowników medycznych, a poziomu wyposażenia karetek Pogotowia Ratunkowego oraz wozów Straży Pożarnej nie da się porównać z obecnie obowiązującymi standardami.

Jednolite procedury z zakresu ratownictwa medycznego w Państwowej Straży Pożarnej stanowiły pierwszą próbę usystematyzowania zasad udzielania pomocy w naszym kraju. W graficzny sposób przedstawiono podstawowe czynności, jakie należy wykonać u poszkodowanych w różnego rodzaju zdarzeniach. Procedury te były następnie kilkakrotnie aktualizowane, co ostatecznie doprowadziło do ich pełnej spójności ze współcześnie obowiązującymi normami.

Procedury jedynie wytyczają kierunek postępowania, natomiast szczegółowe techniki wymagają dokładniejszego opisu. I to jest najważniejszy cel książki. Strażakom zawsze przyświecała idea standaryzacji działań. W publikacji zawarto procedury, techniki wykonywania poszczególnych czynności, a także zasady posługiwania się dostępnym sprzętem (w dużym zakresie przedstawiono je na rycinach). Ciekawy element stanowią również analizy realnych akcji z opisami kolejnych czynności ratowniczych, jakie należy wykonać w danym przypadku.

Książkę napisali dwaj lekarze i ratownik medyczny, od wielu lat pełniący służbę w Państwowej Straży Pożarnej, a więc doskonale znający tę pracę „od środka”. Autorzy mają doświadczenie zdobyte zarówno w działaniach ratowniczych jednostek KSRG, w tym na misjach zagranicznych z grupami poszukiwawczo-ratowniczymi, jak i w działaniach zespołów ratownictwa medycznego. Wyszkolili oni liczne zastępy strażaków Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej. W związku z tym, tłumacząc zawiłości ratownictwa medycznego, posługują się językiem zrozumiałym dla nie-medyków; stosują pewne uproszczenia i powtórzenia.

Warto wspomnieć, że obecnie można w internecie znaleźć wiele stron, aplikacji dostępnych na smartfony, prezentacji i kursów e-learningowych dotyczących ratownictwa medycznego.

Autorzy